

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

265

Vragen van de leden **Ormel** en **Ferrier** (beiden CDA) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *mogelijk uitstel van het te houden referendum in Zuid-Soedan* (ingezonden 29 september 2010).

Antwoord van minister **Rosenthal** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 21 oktober 2010).

Vraag 1

Kent u het bericht «Grote zorgen om vertraging referendum Zuid-Soedan»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat het van groot belang is dat het referendum op de geplande datum plaatsvindt, waartoe ook president Obama heeft opgeroepen?

Antwoord 2

Ja, ik heb daar zelf ook toe opgeroepen.

Vraag 3

Wat is er tijdens het spoedberaad in New York gewisseld? Wat is er ingebracht door Nederland en wat is er afgesproken? Op welke wijze kan de internationale gemeenschap, de EU en Nederland in het bijzonder, nader hulp geven bij de voorbereidingen?

Antwoord 3

Bijna alle sprekers tijdens het spoedberaad benadrukten het belang van het referendum. Nederland heeft ingebracht dat de referenda voor Zuid-Soedan en Abyei gehouden dienen te worden zoals gepland. In het communiqué dat uitgebracht is, is dit opgenomen. De vicepresident van Noord-Soedan, Taha, en de president van Zuid-Soedan, Salva Kiir, zeiden gecommiteerd te zijn aan het referendum. De EU en NL kunnen hieraan bijdragen door via diplomatieke kanalen te blijven aandringen op tijdige voorbereidingen en daar waar noodzakelijk te bemiddelen tussen de partijen. Ook ondersteunt Nederland financieel de voorbereiding van de referenda via de VN.

¹ Trouw, «Grote zorgen om vertraging referendum Zuid-Soedan», 27 september 2010?

Vraag 4

Wat is de stand van zaken van de plannen in EU-verband voor de verschillende scenario's voor de periode na 2011, als het Comprehensive Peace Agreement (CPA) afloopt, zoals ook door u is verwoord in uw brief van 25 mei jongstleden?²

Antwoord 4

Op 17 september organiseerde de EU een high level bijeenkomst in Brussel waarin EU-landen samen met Wereldbank en de VN spraken over de wijze waarop capaciteitsopbouw in Zuid-Soedan versterkt zou kunnen worden na 2011. De EU heeft benadrukt na 2011 bij Zuid-Soedan betrokken te zullen blijven. De nieuwe EU Speciale Vertegenwoordiger Rosalind Marsden heeft met de belangrijkste actoren in Soedan gesprekken gevoerd en benadrukt dat er snel een oplossing dient te komen voor de problemen in Darfur. Daarnaast heeft de EU gepleit voor verlenging van het mandaat van de onafhankelijke rapporteur voor de mensenrechten.

Vraag 5

Op welke wijze wordt er druk uitgeoefend op de Soedanese autoriteiten om marteling en het oppakken van journalisten en mensenrechtenverdedigers in de aanloop naar het referendum tegen te gaan? Welke (aanvullende) activiteiten ondernemen de EU-ambassades ter plaatse ter uitvoering van de EU-richtlijnen inzake mensenrechtenverdedigers?³

Antwoord 5

Zowel in bilateraal als multilateraal verband oefent Nederland samen met EU-partners druk uit op de Soedanese autoriteiten en de Zuid-Soedan Referendum Commissie om repressie tegen vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld als journalisten en mensenrechtenverdedigers tegen te gaan. In dat verband wordt ook gewezen op het belang van een geloofwaardig referendumproces waarin zowel voor- als tegenstanders van afscheiding van Zuid-Soedan zich openlijk moeten kunnen uitspreken. De Nederlandse ambassade heeft regelmatig contact met individuele mensenrechtenverdedigers. Ter uitvoering van de EU-richtlijnen inzake mensenrechtenverdedigers stelt de EU schendingen en beperkingen aan de orde tijdens de reguliere mensenrechtendialoog met de Soedanese autoriteiten. In de aanloop naar het referendum hebben de EU-lidstaten afgesproken de frequentie van contacten met mensenrechtenverdedigers te verhogen.

Vraag 6

Is de geplande EU-waarnemingsmissie ten behoeve van het referendum al in Soedan aanwezig om de voorbereiding te observeren? Zo nee, vanaf wanneer zal deze missie haar taak oppakken? Welke afspraken zijn er gemaakt voor de uitvoering van de taken van deze missie? Hoe staat het met de veiligheid van deze waarnemers?

Antwoord 6

De EU-waarnemingsmissie zal zo spoedig mogelijk na het sluiten van een Memorandum of Understanding (MoU) met de Soedanese autoriteiten haar werkzaamheden in Soedan oppakken. De missie zal zowel de registratiefase als het referendum zelf waarnemen. In het MoU worden praktische afspraken opgenomen over de uitvoering van de missie. De veiligheid van de waarnemers is een hoge prioriteit voor de EU en zal prominent in het MoU worden opgenomen.

² Kamerstuk 29 237, nr. 120.

³ de Volkskrant, «Amnesty: persvrijheid Soedan nodig voor referendum», 24 september 2010.